

914

44

4-80

QUELQUES DIFFICULTÉS
DE LA LANGUE FRANÇAISE

PAR

CH. GRIMONT

PROFESSEUR AU COLLÈGE ARMÉNIEN

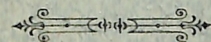
MOORAT-RAPHAËL

ՔԱՆԻ ԽՐԴԻՈՒՄՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՔԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՇԽԱՏԱԲԵՑ

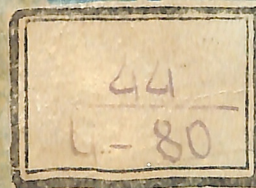
Շ. ԿՈՒՄՈՆ

ՈՒՍՈՒՅԻՉ Ի ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱԷԼ, ՎԱՐՃԱՐԱՆ

ՎԵՆԵՏԻԿ - Ս. ՂԱԶԱՐ

1900

2010

002

44
4-80

QUELQUES DIFFICULTÉS
DE LA LANGUE FRANÇAISE

PAR

CH. GRIMONT

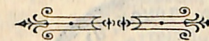
PROFESSEUR AU COLLÈGE ARMÉNIEN
MOORAT-RAPHAËL

ՔԱՆԻ ՄԸ ԴԺՈՒՍՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ

Շ . Կ Ռ Ի Մ Ո Ն

ՈՒՍՈՒՅԻԶ Ի ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԷԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՆԵՏԻԿ - Ս . ՂԱԶԱՐ

1900

hmf

Ա. Զ. Դ

Գաղղիներէն սորվող օտարազգիներու համար, գոյականներու սեռը ձանչնալը գլխաւոր դժուարութիւններէն մին է: Սակայն ոչինչ կատարեալ աշխատասիրութիւն եղած է ցարդ սոյն մասնաւոր դժուարութեան համար: Վարժական պետք մտքերնին կը դնեն անշուշտ՝ որ աշակերտները քիչ քիչ վարժութեամբ կը յաջողին անոնց սեռը զանազանել. և այսօրինակ հրահանգութեան վախճանը սա է, որ յետ բազմամեայ փորձառութեան՝ գրեթէ ամէնքն ալ դեռ բազմութիւ սխալներ ի գործ կը դնեն: Առաջիկայ պատկերիս նպատակն է ուրեմն այդ անպատեհութեան առջևն առնուլ:

Պատկերը սերտելու համար, նախ պէտք է աշակերտաց կատարեալ կերպով սորվեցնել անոր մէջ բովանդակուած բառերուն իմաստը և ուղղագրութիւնը: Այսպէս բաւականաչափ ծանօթութիւն մը կը ստանան՝ ոչ այնքան ցամաք միջոցաւ, և երբակի օգուտներով: Ամէն անգամ որ աշակերտը անունի մը սեռը չգիտնայ, օր. իմն age վերջաւորութեամբ անունի մը, պէտք է իրեն բերանացի սորվեցնել, և կամ լաւագոյն, օրինակել տալ այն վերջաւորութեանց կարգը, ուր կը գտնուի այդ բառը — age վերջով անունները արական են, կը զարտուղին image, cage, nage, plage, rage, ambages, որոնք կանոնաւոր են: Մէկ տարուան մէջ աշակերտն ալ սեռի սխալներ պիտի չընէ, գոնէ գրելու ժամանակ, ինչ որ իրեն պիտի նպաստէ՝ քիչ ատենէն խօսելու ժամանակ ևս նոյն սխալները չընելու:

29853-63

AVERTISSEMENT

La connaissance du genre des noms constitue, pour les étrangers qui étudient le français, une des principales difficultés. Rien cependant, j'entends rien de complet, n'a encore été fait en vue de cette difficulté spéciale; on compte qu'ils en viendront à bout par l'usage, à la longue, et le résultat de cette façon de procéder est qu'après plusieurs années de pratique, presque tous commettent encore de nombreuses erreurs. Ce tableau a pour but d'obvier à cet inconvénient.

Pour étudier le tableau, on commencera par faire apprendre d'une manière parfaite la signification et l'orthographe des mots qu'il contient. On en obtiendra ainsi une connaissance suffisante, par un moyen moins aride et avec triple profit. Toutes les fois que l'élève se sera trompé sur le genre d'un nom, par exemple d'un nom en *age*, on lui donnera à réciter ou mieux à copier la catégorie de terminaisons dans laquelle rentre ce mot — les noms en *age* sont masculins, sauf *image*, *cage*, *nage*, *plage*, *rage*, *ambages*, qui sont réguliers. Au bout d'un an, l'élève ne doit plus faire de fautes de genre, du moins en écrivant, ce qui lui permettra bien vite de n'en plus faire en parlant.

ՊԱՏԿԵՐ ՅԱՅՏԱՆԻՇ

Ա Ն Ո Ւ

Բ Ո Ւ Ո Ր Գ Ա Ղ Ղ Ի Ե Ր Է Ն Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Յ

Ծ Ա Ն Օ Թ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Այս պատկերին մէջ նշանակուած չեն.

ա. Այն անունները որոնք կը պատշաճին միայն արու կամ էգ անհատի մը, որոնց սեռը արդէն իսկ յայտնի է:

բ. Օրերու, ամիսներու, եղանակներու անունները — ամէնքն ալ արական են:

գ. Ծառերու, թուփերու և թփիկներու անունները — ամէնքն ալ արական են, (ի բաց առեալ *épine*, *aubépine*, *ronce*, *yeuse*, *vigne*, որոնք իգական են):

դ. Մետաղներու, մետաղակերպերու և *ate*, *ure*, *ène* վերջացող քիմիական անունները արական են, (ի բաց առեալ *potasse*, *silice*, *ammoniaque*, որոնք իգական են):

ե. Տասնորդական թիւերու անունները — ամէնքն ալ արական են:

զ. Այն բառերը որոնց սեռը փոփոխելով նշանակութիւնն ալ կը փոփոխուի, անոնց ցանկը Պատկերիս վերջը պիտի կցենք:

է. Գոյականակերպ գործածուող սծականները, բայերու ընդունելութիւնը և աներեւոյթները — ամէնքն ալ արական են:

Նօտարագիր (italique) ապուած անունները քիչ գործածական են. ուստի կարելի է, անոնց մեծ կարեւորութիւն մը չընծայելով, միայն գործածական բառերու սերտողութեան ուշ դնել: — Անհրաժեշտ հարկ մը չենք համարիր բոլոր այս պակտերը բերանացի սորվիլ. բաւական է զայն այնչափ սերտել, որ պէտք եղած ատեն յիշուի թէ ո՞ր և է անունն մը, իբրեւ զարտուղի, կը գտնուի՞ հոն:

ԻԳԱԿԱՆ ԿՆ

bre - lèpre, vèp-
res - perle - *pa-
lestre* - guêtre,
fenêtre, lettre -
couleuvre - chè-
vre, fièvre, lèvre,
plèvre - Bible,
cible - fibre -
manicle, *besicles*
- hydre, *clepsy-
dre*-épingle, trin-
gle - épître, hui-
tre, mitre, vitre
- Ocre - offre,
gaufre - ombre,
pénombre, - jun-
gle *ժողովր* - mon-
tre, rencontre,
patenôtres - bou-
cle - poudre,
pantoufle - outre,
loutre, poutre -
chasuble.

ԱՐԱԿԱՆ ԿՆ

négoce *socque* - code, épisode, antipodes,
exode, *synode* - éloge, *eucologe*, *martyrologe*,
nécrologe - patrimoine - *péritoine* - ogue
վերջաւորութեամբ անունները (ի բաց առեալ
églogue որ կանոնաւոր է), - accessoire, iivoi-
re, grimoire, *infusoire* - boire և toire *վեր-
ջացող անունները*, (ի բաց առեալ *histoire*,
victoire, որոնք կանոնաւոր են) - contrôle,
pôle, rôle, *môle*, Capitole, symbole, proto-
cole, alvéole, *Pactole* - golfe - ome և ôme
վերջացող անունները, (ի բաց առեալ *gomme*,
pomme, Rome, *paume*, որոնք կանոնաւոր են)
- triomphe - compte և *իր բարդ ձևերը*, con-
te, mastodonte - *quinconce* - monde - cône,
polygone և նոյն օրինակ անունները, Rhône,
trône, *prône* - trombone, téléphone և նոյն
օրինակ անուններ - songe, mensonge - sco-
pe և trope *վերջացող անունները* - colloque,
soliloque, phoque - orbe, *théorbe* - divorcee,
torse - porche - exorde, météore, Bosphore,
pore, pylone, store, *Lahore*, *ellébore*, *madré-
pore* - uniforme - Capricorne, *morne*, *tricorn-
ne* - cloporte - *pluviôse* և նոյն օրինակ ա-
նուններ - kiosque - vote - ponce - coude
bouge - poulpe - groupe - doute - parado-
xe, équinoxe - ube *վերջացող անունները* (ի
բաց առեալ *juiube*, որ կանոնաւոր է) - pré-
lude - uge *վերջաւորութեամբ գոյականները*,
նմանապէս *bule* (ի բաց առեալ *bulle*, *mandi-
bule* որոնք կանոնաւոր են) - animalcule, cor-
puscule, crépuscule fascicule, monticule, opus-
cule, pécule, tubercule, véhicule, ventricule,
scrupule, *Janicule*, *pédicule*, *pèdoncule*, *module*,
tulle Culte, tumulte - bitume, costume,
légume, rhume, volume - augure, murmu-
re, parjure - *cothurne*, *nocturne* - mollus-
que - buste, arbuste - parachute - Vésu-
ve - luxe - sylphe - Olympe - hiéroglyphe -
gypse, Apocalypse, thyrses.

ՆՈՅՆԱԶԱՅՆ ԳՈՅԱԿԱՆՆԵՐ

ՈՐՈՇՅ ՍԵՌԸ ՓՈԽՈՒԵԼՈՎ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՆԵՆԻՆ ԱԼ ԿԸ
ՓՈԽԵՆ.

un aide - օգնական	une aide - օգնութիւն
un aigle - արծիւ	une aigle - էգ արծիւ - Հռովմա- յեցւոց արծուենշան դրօշակ - կնիքներու արծուենշան
un air - օդ, մթնոլորտ - հով - երևոյթ, կերպարանք.	une aire - կալ - տեղ, միջոց, ե- րես - արծուի բոյն
un art - արուեստ	une hart (հար - քիչ դործածական) - յանցաւորները խղիկու չուան
un aune (կամ aulne) - լաստենի	une aune - կանգուն - թիզ
le barbe - Պէտպէսիստանի ձի	la barbe - մօրուք
un barde - կիւտաց բանաստեղծ	une barde - խոզաճարպի բարակ չերտ
le bouilli - խաշած միս, պախ	la bouillie - աթերայ (լափ)
le bourg - դիւղաքաղաք, աւան	la bourre - բուրբի, մետաքսի խաշրտուք - խծուծ
le bourgogne - Պուրկոնեան գինի	la Pourgogne - Պուրկոնեի գա- ւառը
le bulbe - կոճղէղ մազի, աղաւ- յի և այլն.	la bulbe - կոճղէղ տունկի
le bout - ծայր	la boue - տիղմ, ցեխ.
le carpe - զաստակ	la carpe - ծածան (ձուկ)
le cartouche - զարդարուն ծիր - շրջանակ	la cartouche - հրացանի փամ- փուշա
le champagne - շամփանեան գինի	la Champagne - Շամփանեի գա- ւառը
le châssis - շրջանակ	la chassie - աչքի բիծ.
le chêne - կաղնի	la chaîne - շղթայ
le chrême - միւսան	la crème - կարագ
le chic - (ընտանեկան) վայելչու- թիւն, գեղեցիկ ձև	la chique - ծածկու համար ծխա- խոտի կտոր
le chut - լուռ, լուռ	la chute - անկում
le coche - չուակառք	la coche - հաշուեկալայտի նիշ.
le col - կերծ - օձիք շապկի	la colle - սինձ
le coq - աքաղաղ	la coque - կճեպ (հաւկթի) - փեճեկ (ընկուզի) - մարմին (նա- ւու).

le cornette - (անդորժածական) - դրօշակիր	la cornette - կանանց դրակ նիք
le cours - ընթացք, հոսանք - ընթացք, շրջան (գասական) - ընթացք, գին - ճեմավայր	la cour - դաւիթ, բակ - արքունիք
le crêpe - շարք, սև շարք (սուգի)	la crêpe - հասակայ
le critique - քննադատ	la critique - քննադատութիւն
le croup - փողացաւ, արևորա- խեղդ	la croupe - դաւակ (ծիու և ու- րիշ կենդանեաց)
le dos - կոնակ	la dot (քօր) - օծիւ
un enseigne - դրօշակիր - են- թապաշտօնեայ նաւու	une enseigne - նշանակ, ցուցակ - նշան
le faite - ծայր, գագաթ	la fête - տօն, հանդէս, ուրա- խութիւն
le Faune - դաշտերու աստուած, Պայ	la faune - (երկրի մը) անասուն- ները
le faux - խորթախեալ նմանու- թիւն (ուրիշի մը գրութեան կամ ստորագրութեան)	la faux - մեծ մանգաղ, գերանդի
le fil - թել, գերծան	la file - շարք, կարգ
le foie - լեարդ	la foi - հաւատք
le foret - շաղափ	la fois - հեղ, անգամ
le foudre - մեծ տակառ	la forêt - անտառ
le garde - պահապան, թիկնա- պահ	la foudre - շանթ, կայծակ
le gars - (ընտանեկան) - պատանի	la garde - պահպանութիւն - հի- ւանդապահ կին - թիկնապահ ներու խումբ
le gaz - կազ	la gare - երկաթուղիի կայարան
le greffe - դատարանի դիւան	la gaze - ցանցառ պատուառ, տես
le guide - ուղեցոյց, առաջնորդ	la greffe - պատուաստ
un h - դաղդ - այբուբենի ութե- րորդ գիրը (բոլոր գրերն արդէն արական են)	la guide - երաշանակ
un heurt (հիւր) բաղխում, դար- նումբ	une hache (հաշ) - կացին, առ- պար
le houx - ժանտափուշ	une heure - ժամ
le jars - արու սաք	la houe - քրիշ
le joug - լուծ - գերութիւն, ծառայութիւն	la jarre - կարաս
le lit - անկողին - գետի անկո- ղին	la joue - այտ, երես
le lis - (լի) - շուշան	la lie - գինիի մորուր, գերտ
le livre - գիրք	la lice - արշաւավայր-աղբ
le loir - ամենտ	la livre - լիտր (կշիռ, գահեկան)
le Loir - Գաղղիոյ Լուար գետակը	la Loire - Լուար գետը
le lut - (լի) - ամանի բերան գոցելու ծեփ, մորտ	la lutte - կռիւ, պայքար
le luth - վին	

le manche - մեղեք	la manche - թեղանիք
le manœuvre - օգնական գոր- ծաւոր, սառար	la Manche - Մանշի ծովը
le marc - խաղողի չանշ - սուրճի մորուր	la manœuvre - շարժում (զորաց կամ մեքենայից)
le matricule - ցանկի մէջ ար- ձանագրուող մարդու կամ դի- նոսորի թիւը	la mare - ջրակայան
le mémoire - գրաւոր տեղեկու- թիւն - յիշատակարան - (յուզ- Տով) յիշատակարանը	la matricule - անուանց արձա- նագիր, ցանկ
le merci - շնորհակալութիւն	la mémoire - յիշողութիւն, միտք
le mess - մէկտեղ կերող սղոյից սեղան	la merci - շնորհք, գթութիւն
le mi - եւրոպական երաժշտու- թեան ճիւղ խաղը	la messe - պատարագ
le mode - եղանակ, կերպ - բայի եղանակ	la mie - հացի միջուկ
le moule - կաղապար	la mode - նորաձեւութիւն
le mousse - նաւի մանուկ (միջ)	la moule - ձկնականջ (փրփր)
le mou - թոյլ բան - թոք (հորթի)	la mousse - մաճուռ - փրփուր
le mout - քաղցու (լիւր)	la moue - շրթունք ծակելը
le mur - պատ, որմ	la mûre - թուփ
le mythe - առասպել - անգոյ էակ	la mite - պանիրի որդ - թռչնոյ ոջիւ
un office - ծառայութիւն - ժամեր- գութեան պաշտօն	une office - աղանդերի միաբան
un ombre - տեսակ մը պերկէ ձուկ	une ombre - շուք, ստուերայող նկարչութիւն
un ordonnance - ձիաւոր բան- բեր (բարձրագոյն պաշտօնակալի)	une ordonnance - կարգադրու- թիւն - պատուէր բժշկի
un oubli - մոռնալը, մոռացում	une oublie - բարակ կլորաձե- հաստեայ մը, ծաղ
le page - մանկլաւիկ իշխանի	la page - էջ, երես (գրքի)
le parallèle - համեմատութիւն, զուգահիշիւ	la parallèle - զուգահեռագիծ
le parti - կուսակցութիւն - որո- շում	la partie - մաս
le pater - տերունական աղօթք, Շայր հեր	la patère - վարագուրակալ
le pêne - փականքի լեզու, սղո- նակ	la peine - վիշտ, նեղութիւն
le pendule - ճօճանակ	la pendule - ճօճանակաւոր ժա- մացոյց
le periode - ծայր, կէտ - միջոց, ժամանակ	la période - շրջան - պարբերու- թիւն
le pet - (ժողովրդական) - փուք որովայնի	la paix - խաղաղութիւն

le pic - փայտփոր (թռչուն) - մուրճ, քարհատ	la pique - տեղ
le pique - թղթախաղի տիպածե նշան - տեղ	
le pis - ստինք, ծիծ (կովու)	la pie - անձեղ, կաշաղակ
le pli - ծալք	la plie - տափածուկ
le poêle (բռնակ) - վառարան - ամպստանի-լազաղի ծածկոյթ	la poêle (բռնակ) - տապակ (խմլ)
le pois - ոլուն	la poix - ձիւթ
le poids - ծանրութիւն-կշիռ	
le ponte - խաղապետի հետ խաղացող անձ	la ponte - հակելթ ածելը, ձուարկութիւն
le poste - սլաշտան - տեղ - սլահա - կանոց	la poste - թղթատարութեան վարչութիւն-թղթատուն
le pouce - բլծամատ	la pousse - ծիւլ, ընձիւղ
le pourpre - ծիրանի գոյն	la pourpre - ծիրանի ներկ-ծիրանի
le relâche - հանգիստ, դադար	la relâche - նաւու դադար կամ դարարման տեղ
	la remise - տալը, յանձնելը-կառառն
le remise - վարձակառք	
le rôti - խորոված	la rôtie - խորոված հացի շերտ
le roux - կարմրեցուցած կարագով կամ ճարպով շինած համեմ	la roue - անիւ
le satyre - այծամարդ	la satire - երգիծաբանութիւն, հեգնութիւն
	la scolie - (հին մատենադրաց վրայ) դիտողութիւն
le scolie - (երկրաչափութեան մէջ) նախքնթաց առաջընթացութեան վրայօր դիտողութիւն	
le Serpente - համաստեղութիւն մը, օձակալ	la serpente - բոյս մը, օձաբարձ
le sire - տէր - վեհափառ տէր (հեգնական)	la eire - մեղրամոմ
le sol - հող - երկիր	la sole - լեզուածուկ
le sol - եւրոպական երաժշտութեան հինգերորդ խաղ	
le solde - մնացորդ հաշուի վճարք	la solde - գօրաց թոշակ
le somme - քուն	la somme - գումար, բովանդակութիւն (գրաստի) բեռն
	la souris - մուկ
le souris - (հին բառ) - ժպիտ	la statuaire - արձանագործութիւն
le statuaire - արձանագործ	
	la statue - արձան
le statut - օրէնք - սահմանադրութիւն	
le tic - ցնդեբաց յանկարծ խաղալը-ծաղրելի սովորութիւն	la tique - տիգ (կէն)
le tour - ճախարակ - դառնալը, շրջան-շրջան, կարգ (խօսելու կարգը իմս է - c'est à mon tour de parler).	la tour - անշտարակ - զանգակատուն

le tout - ամբողջը	la toux - հաղ
	la toue - նաւը պարանով քաշելը
le tribut - տուրք, հարկ	la tribu - ցեղ
le trompette - փողահար	la trompette - փող
le vague - անորոշութիւն	la vague - ալիք
le vase - աճան	la vase - (լէի) տիգր, սիկ
le vice - ախտ, մոլութիւն	la vis (լէս) - պտտակ
le viol - բռնաբարութիւն	la viole - մեծ ջութակ
le voile - քող	la voile - նաւի առագաստ
le vol - թռիչ - գողութիւն	la vole - թղթախաղի մեջ բոլոր ձեռքերը շահելը

ԳԼԽԱԽՈՐ

ԱՆԿԱՆՈՆ ՀՆՉՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ԲԱՌԵՐ

Six սիս. six enfant սիզ ամֆան.

Sept սէզ

Huit ուիզ.

Neuf նէօֆ. neuf ans ռէօֆ ան.

Dix տիս. dix hommes տիզ օմ.

Vingt վէմ. vingt et un վէմդ է օմ.

Cinq, six, sept, huit, neuf, dix թուանուններուն վերջին զերեւելէ հնչուին, երբ անոնց յաջորդէ ո՞ր և է կետադրական նշան մը և կամ ձայնաւորով կամ համը հոլ սկսող բառ մը:

Onze թուանունէն ու իր անոնցներէն, և oui բառէն առաջ ոչ կա պակցութիւն (liaison) և ոչ ալ կը ճատուի կ'ըլլայ, իբրեւ թէ այդ բառերը հապաղային հոլ մը սկսած ըլլային:

Second սըկօն. նոյնպէս կը հնչուին նաև իր անոնցները:

Et caetera էդ սէդէռա. և այլն.

Tabac դապա ձիախոտ. estomac էսդոմա ստամոքս. almanach ալմանա օրացոյց, ամսար.

Laes լա չուան, լար. որդեայթ.

Tramway դոամուէ ձիով երկաթուղի, տրամուղի.

Tact դագդ շօշափելիք. նուրբ դատողութիւն. contact գօնդագդ շօշափումն. հաղորդակցութիւն. exact էկզագդ ճիշդ, ճշգրիտ.

Laid լէ ազեղ. plaid ըլէ դատաւորաց ժողով.

Daim տէմ էշայծեան. faim ֆէմ անօթութիւն. essaime էսսէմ մեղուաց դունդ.

Բառի մը վերջը n կամ m զրի յաջորդող բաղաձայնը չի հնչուիր, իրեն յետադաս ունենայ կամ ոչ s կամ t զերբ. rang ռան կարգ, շարք. descends տէսամ իջի՛ր. vingt վէմ քսան – ի բաց առեալ done տօմզ ուրեմ, և zinc զէնք զինկ.

Talc դալզ տեսակ մը կայծքար, թալզ.

Cobalt գոպալզ կոպալտ.

Dam տամ ֆլատ. quidam քիտամ մարդ մը, կին մը, մէկը.

Damner տամէ դատաւարան. նոյնպէս կը հնչուին նաև իր անոնցները.

Camp գամ բանակ, բանակեալ. champ շամ գաշա.

Caen գամ.

Faon ֆամ եղնորթ. paon բամ սիրամարդ. Laon լամ.

Laps լարս ժամանակի միջոց. relaps ռըլաքս նորէն հերետիկոսութեան կամ նոյն մեղքի մէջ ինկած.

Rapt ռաքդ առևանգութիւն.

Mars մարս.

Mars մարս Արէս – մարտ աթա.

As աւ թզթաթաղի մէջ միաւոր. atlas աղլատ աշխարհացոյց տախտակներ, աղլատ. hélas էլիս ափսոս. vasistas վոզփնդատ զրան թէիկ. պատուհանի դռնակ. strās սղոնս արուեստական աղամանդ. նոյնպէս կը հնչուին նաև այս վերջաւորութեամբ յատուկ անունները:

Asthme սասմը ծանրաշնչութիւն.

Toast դօսդ մաղթանքի բաժակ, բաժակահան.

Fat ֆադ անմիտ, ապուշ. mat մաղ անփայլ.

Adequat աաէքուտ համեմատ, անթերի. ամբողջ.

aule վերջաւորութիւնը յատուկ անուններու մէջ օ կը հնչուի, ինչպէս, Quinault քիմօ. Perrault քէնօ.

aule վերջաւորութիւնն ալ նոյնպէս կը հնչուի օ, բայց հիմայ ան գործածական է:

Clef կամ Clé գլէ բանալի.

Aspect աքքէ երեւոյթ, կերպարանք. circospect սիոգոնքէ գգուշաւոր. respect ռէսքէ պատկանանք, յարգանք. suspect սիսքէ կասկածելի, կասկածաւոր.

Pied քիէ տաք.

Legs լէ հրիտակ.

Moelle մուալ ոսկրի ծուծ. poële քուալ վառարան.

Bruxelles ալիսաէլ. Auxerre օւէն. soixante սուանսմը և իր անոնցները.

Deuxième տէօքիէմ. sixième սիզիէմ. dixième տիզիէմ. sixain սիզէմ. dzain տիզէմ.

En, ըլլայ զերանուն, նախադրութիւն կամ մակբայ, մէջն կը հնչուի ա:

Abdomen ապոմօէմ որովայն. amen ամէմ. gramen կոամէմ սէզ. gluten կլլիդէմ սիմ. hymen իմէմ հարանիք, ամուսնութիւն.

Cens սամս տուրք. աշխարհահամար. Lens լամս. sens սամս զգայարան. միտք, խելք (իսկ bon sens կը հնչուի պօն առ).

Cancer գանսէր քաղցկեղ. cher շէն սիբիլ. fer ֆէն երկաթ. enfer տմֆէն զժոխք. hier իէն երէկ. cuiller գիլլիէն դգալ. mer մէն ծով. amer ամէն դառն. éther էթէն էթեր. pater փադէն հայր մեր. magister մաժիսդէն գիւղի վարժապետ. ver վէն որդ. hiver իվէն ձմեռ. – նոյնպէս կը հնչուին նաև յատուկ կամ գերմանական անունները:

Distiller տիսլիլէ կաթեցնել. vaciller վասիլէ դողդալ, երեբալ. osciller օսիլէ ճօհիլ.

Aiguiser էկիսիզէ սրել.

Exempter էկզամդէ ազատ ընել. compter գօթդէ համբել. – նոյնպէս կը հնչուին նաև ասոնց անոնցեալ և բարդ ձևերը dompter տօմդէ նուաճել. sculpter սկիլդէ քանդակել.

Clerc գլէն կղերիկոս.

Nerf ռէն ջիդ.

Volontiers վոլոնդիէ. Poitiers փուաթիէ.

Aloès ալօէն հարուէ. florès ֆլօնէս, faire florès փառաւոր կեանք անցնել. – նոյնպէս կը հնչուին նմանապանք յատուկ անունները:

Est էսդ արեւելք.
 Ets վերջաւորութիւնը կը հնչուի է, ինչպէս mets մէ կերակուր.
 Signet սիցնէ գրքի նշան, ժապաւէն.
 Oeuf էօֆ հաւկիթ. boeuf պէօֆ եղ. os օս սակր. իսկ յոգնակիթ
 մէջ des oeufs մէզ էօ, des boeufs մէ պէօ, des os մէզ օ.
 Moeurs մօուս բարք. վարք.
 Suez սիւէզ. Natchez նաչէզ.
 Cric զոի բեռնաբարձ մեքենայ.
 Madrid մատրի. nid մի բոյն. muid միւի հին չափ մը, մոդ.
 Nombriel Նօմբրիլ պորթ. sourcil սուրսի յօնք. chenil շրմի շան
 բնակարան. fournil ֆուռնի հաց չաղելու տեղ. baril պառի
 տակառակ. persil բէսի աղատքեղ. fusil ֆիւզի հրացան.
 gentil ժամղի հեթանոս. gentil ժամղի աղնիւ. outil ուղի
 դորձք. (սակայն կը հնչուի un gentil enfant էօն թանթէյն ա-
 ֆ-ն է un gentilhomme էօն թանթէյնօ՝ աղնուական մարդ մը. —
 բայց յոգնակիթ մէջ կը հնչուի des gentils enfants թանթէյն ա-
 ֆ-ն է des gentilshommes րէ թանթէյնօ՝).
 Aiguille էկիւլլի սանդ. aiguillon էկիւլլիօն իւթան. inextinguible
 ինէքսքիւեկիւիպլը անշիջանելի.
 Fibrille ֆիւրիլ մանր նեարը. Achille աշիլ. gilles ժիլ. Lille
 լիլ. mille միլ հազար. pupille քիւրիլ օրը. tranquille զուսմ-
 զիլ հանգարտ. ville միլ քաղաք. Séville սէվիլ. vaudeville
 վօտրվիլ երգախառն թատերախաղ.
 Fils ֆիս օրդի.
 Joachim ժոաշէմ.
 Distinct տիսդէմզղ դատ. որոշ.
 Hennir առիտ խրննջիլ.
 Maïs մաիս եգիպտացորեն. bis պիս նորէն. ibis իպիս եգիպտա-
 հաւ. jadis ժատիս ատենօք. lis լիս շուշան. lapis լափիս լա-
 դուարթ. iris իռիս ծիածան. cassis զասիս սև հաղարջ. mé-
 tis մէզիս խառնածին. vis վիս պտուտակ. — նոյնպէս կը հնչուին
 նմանավերջ յատուկ անունները.
 Isthme իսմը նեղուց.
 Le Christ քրիստ. l'Antéchrist անդէքոքիստ. Jésus — Christ ժէ-
 զիս քոի.
 Déficit տէֆիսիդ հաշուի պակասորդ. aconit ազոմիդը ընծախոտ.
 introit էնդրօիդ ժամամուտ. rit ռիդ եկեղեցւոյ ծես préterit
 քնէդէնիդ բայի անցեալ ժամանակ. prurit քոիւռիդ սառնակ
 քերուրտուր. եօք. accessit աքսէսիդ մերձանակ. transit դրամ-
 զիդ անմաքս փոխադրում.
 Perdrix բէնտրի կաբաւ. crucifix զոիսիֆի խաչելութիւն. prix
 քոի գին. վարձք.
 Riz ռի բրինձ.
 Alcool ալգօլ գինիի ոգիք.
 Waterloo վաղէլո.
 Curaçao զիւրաաո նարնջօղի.
 Broc պո գինեհան. croc զո հանկ. aceroc աքո պատուածք.
 escroc էսքո խաբեբայ, զոդ. raceroe ռաքո խաղի մէջ յա-
 չող հարուած.

Doigt մուս մատ.
 um վերջաւորութիւնը էֆ կը հնչուի, է բաց առեալ parfum բաւֆէօն
 անուշ հոտ.
 Plomb բլօմ կապար. aplomb աքլօմ ուղիղ գիծ. Colomb Գօլօմ.
 Nom Նօմ անուն. — նոյնպէս կը հնչուին նաև իր բարդ ձևերը.
 Automne օդօն աշուն.
 Prompt բոն շուտ. արագընթաց. պատրաստ.
 Taon դօմ ձիապիծակ.
 Wagon վալօն երկաթուղւոյ կառք.
 Oignon կամ. ognon օնիօն սոխ.
 Répons ռէրօն փոխ (ժամի մէջ).
 Saône սօն.
 galop կալօ ձիու չորս ոտքով վազուածք. sirop սիրօ օշարակ. trop
 դոս չափէն աւելին.
 or վերջաւորութիւնը երբ իրեն յետադաւ մէկ կամ երկու բաղաձայն
 ունենայ, օ- կը հնչուի, ինչպէս, porc բօր խոզ. corps զօր
 մարմին. remords ռըմօր խղճի խայլթ.
 Albinos ալպիսօս լանամարթ. mérinos մեռիսօս սպանիական ու-
 խար մը. tétanos ղէդանօս միոնքներու կարկամութիւն. rhi-
 nocéros ռիսօսէնօս ռնգեղջիւր. lotos լօդօս անխար. loutan.
 Burgos պիւրկօս. — նոյնպէս կը հնչուին նաև այս վերջաւորու-
 թեամբ յունական անունները.
 Dot տօդ օժիւ.
 Ghot կօ. նոյնպէս կը հնչուին իր բարդ ձևերը.
 Caoutchouc զաուչու առաձգական խէժ.
 Radoub ռաուուպ նաու նորոգութիւն.
 Bouc պուգ նոխազ.
 Toue դու դեռի նաւակ.
 Août ու օգոստոս.
 Saoul կամ soûl սու կուշտ, յափրացած. գինով.
 Croup գուր արթրախէղդ.
 Groom կոռւմ պզտի ծառայ. ձիադարման.
 Ours ուս արջ.
 Cul զիլ յետոյք, տակ. — այս բառը առանձին դործածուած ատեն
 ազեղ իմաստ ունի, իսկ բարբութեանց մէջ անպատշաճ չէ.
 Sud սիւտ հարաւ. նոյնպէս կը հնչուին նմանավերջ յատուկ անուն-
 ները.
 Gageure կաժիւր գրաւ, գրաւադրութիւն. mangeure մամժիւր կէ-
 րուած կրծուած տեղ. vergeure վէնժիւր թղթի երկայնութեանը
 վրայ գիծեր.
 Obus օպիւզ փոքրիկ ուռմը.
 Հետեւեալ բառերուն us վերջաւորութիւնը կը հնչուի է- omnibus
 օմնիպիւս համայնականք. gibus բարձր գլխարկ մը. rébus կեղծա-
 դրութիւն. blocus պաշարում. mordicus յամառութեամբ. agnus
 աղմիւս մոմիդէն դառն Աստուծոյ Sirius. angélus հրեշտակ
 տեան աղօթքը. humus իւմիւս բուսական հող. orémus աղօթք.
 anus սրբան, նստատեղ. sinus անկեան ծոց. Vénus. typhus
 դիֆիւս ժանտաւենդ. chorus բօրիս խմբերգութիւն. humé-
 rus իւմէնիւս բաղկուկը. papyrus պապիրոս. virus թոյն.

ժաշը հիւանդութեան. Taurus. sus վրայ. en sus վրան աւել-
ցնելով. hiatus խաղիւս երկու ձայնաւորաց իրարու հանդիպե-
լը. cubitus ծոցակը. lotus անխար. լուռաւ. prospectus յայ-
տարարութիւն. quitus քիսիղիւս հաշիւը փակելը.

Հետեւեալ բառերուն ut վերջաւորութիւնը կը հնչուի է-ք. ut իւղ
եւրոպական երաժշտութեան առաջին խաղ. brut անտաշ. անբան
անասուն. chut լուռ կեցիւր. lut ամանի բերան զոցելու ձեւի.
մորա. azimuth աղիմուծ. comput զօմքիւղ տօմարական հաշիւ.
occiput ենթազանկ. préciptut ժառանգորդի աւելի բաժին.
sineiput սենսիքիւղ գլխի գաղաթ.

Flux ֆլիւ մակընթացութիւն. reflux ուրֆլիւ տեղատուութիւն.

Abbaye ապէի մենաստան.

Thym թէմ անուշահոտ բոյս մը. թիւմ.

Quartz զուռոց գաւարդ.

Whist ուիսթ թղթի խաղ մը. whisky ուիսքի թեթեւ կառք մը.

Monsieur մէսիէօ տէր, պարոն. messieurs մէսիէօ.

Diagnostic տիակմօսիք ախտաճանաչութիւն. stagnation սղակմա-
սիօն անշարժութիւն, լճացում. igné իկմէ հրային. inexpug-
nable ինէքսքիւկմապլը անմարանչելի, անտոկ.

Archetype արքէթիք սկզբնատիպ. — նմանապէս + կը հնչուին հե-
տեւեալ բառերու մէջ չ գրերը. archonte առքօնդ. Chalcédoi-
ne. Chaldée. catéchumène նորահաւատ, երախայ. chaos քա-
ւոս, խառնակութիւն. Chersonèse. choeur դաս, խումբ.
խմբերգութիւն. chorus խմբերգութիւն. chorégraphie կաթա-
ւադրութիւն. Melchisedec. choléra նտախտ. Bacchus. archiépiscopat
արքեպիսկոպոսութիւն. chiromancie ձեռնահմայու-
թիւն chéiroptère. ձեռնաթեւ Michel-Ange. Machiavel. ma-
chiavélique մաքիավէլեան.

Ch նոյնպէս կը հնչուի + երբ նախագոս ըլլայ l կամ r գրին.

Chef-d'oeuvre շէ-տ'էօվըր գլուխ գործոց.

Rez-de-chaussée ռէ տը շօսէ գետնի երես. դեանայարկ.

Cerf-volant սէն վօլան վիշապակ, թռուցիկ.

Bien-être պիէն-էլըր ճանդատութիւն, դիւրակեցութիւն.

Croc-en-jambes զոք-ան-ժամպ ոտք կարթելը.

Porc-épic քոք-էքիգ խոզուկ.

Դիտողութիւն. — Et շարկապին t գրը բնաւ յաջորդ ձայնաւորին
հետ կապելու չէ:

wp 109.

2013 914

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0058654

